

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א"ד

ערב שבת קודש
פרשת וירא
י"ד במרחשוון התשע"ד

יוצא לאור עלידי
מכון ליובאוויטש שעליד
צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ד במרחשוון ה'תשע"ד - כ"א במרחשוון ה'תשע"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ד במרחשוון	הלי' חובל ומזיק.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הלי' תומאת מת פרק טו.	מ"ע רלו.
ש"ק	ט"ו במרחשוון	פרק ד-ו.	פרק טז.	מ"ע רלו.
א'	ט"ז במרחשוון	פרק ז-ח. הלי' רוצח ושמירת נפש.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק יז.	מ"ע רלו. מל"ת רפט. רצו*.
ב'	י"ז במרחשוון	פרק ב-ד.	פרק יח.	מ"ע רכה. מל"ת רצה**.
ג'	י"ח במרחשוון	פרק ה-ז.	פרק יט.	מ"ע רמו. מל"ת רצג. רצז. מ"ע קפב.
ד'	י"ט במרחשוון	פרק ח-י.	פרק כ.	מ"ע קפא. מל"ת שט. רחצ. מ"ע קפד.
ה'	כ' במרחשוון	פרק יא-יג.	פרק כא.	מל"ת רצט. מ"ע רב. רג. מל"ת ער.
ו'	כ"א במרחשוון	ראשית חכמה וגוי'. ספר קנין והוא ספר שנים עשר.. הלי' מכירה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק כב.	מ"ע רמה.

זמני השבוע*

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה	
6.29	6.05.0	12.56	12.26	9.34	6.53	5.55	5.34	4.47	ו', י"ד במרחשוון
6.28	6.03.9	12.56	12.26	9.34	6.54	5.56	5.35	4.48	ש"ק, ט"ו במרחשוון
6.27	6.02.8	12.55	12.25	9.35	6.55	5.57	5.36	4.49	א', ט"ז במרחשוון
6.26	6.01.7	12.55	12.25	9.35	6.56	5.58	5.36	4.50	ב', י"ז במרחשוון
6.25	6.00.7	12.55	12.25	9.35	6.56	5.58	5.37	4.50	ג', י"ח במרחשוון
6.24	5.59.6	12.55	12.25	9.36	6.57	5.59	5.38	4.51	ד', י"ט במרחשוון
6.23	5.58.6	12.55	12.25	9.36	6.58	6.00	5.38	4.52	ה', כ' במרחשוון
6.22	5.57.5	12.55	12.25	9.36	6.59	6.00	5.39	4.52	ו', כ"א במרחשוון

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
וירא	5:28	6:39	5:43	6:41	5:33	6:40	5:46	6:42
חיי-שרה	5:20	6:33	5:35	6:34	5:25	6:33	5:39	6:35

עורך אחראי: לוי יצחק שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יור: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474 אינטרנט:

לספק את צרכי ה'רעבים' ו'צמאים' ברוחניות

נוסף להוראה בחשיבות הכנסת אורחים בגשמיות ובסבר פנים יפות – חובה וזכות לכל אחד להשתדל עוד יותר בהכנסת אורחים ברוחניות, בהפצת היהדות והמעיינות! • אברהם אבינו, בן 99 שנה, ביום השלישי למילתו, המתין שמא יעבור אדם שאפשר לארחו ולפעול עליו לברך למי שאמר והיה העולם... • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

בגמרא⁶, אמר רבי חמא ברבי חנינא⁷ מאי דכתיב⁸ אחרי ה' אלוקיכם תלכו, וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה... אלא הלך אחר מידותיו של הקב"ה... הקב"ה ביקר חולים, דכתיב וירא אליו ה' באלוני ממרא, אף אתה בקר חולים".

ש"וירא אליו, לבקר את החולה", כלומר, לא בגלל מעלת המיוחדת של אברהם, אלא בגלל העניין דביקור חולים* – מדוע לא מצינו בכתוב (גם לא ברמז) שהקב"ה ביקר גם את ישמעאל וכל אנשי ביתו של אברהם שנמולו אתו בעצם היום הזה (כמ"ש בס"פ לך-לך), שגם אצלם היה זה יום השלישי למילתם, ה"ז לכאורה היפך מ"ש (איוב לד, יט – הובא בפרש"י ויקהל לה, לד) "לא ניכר שוע לפני דל"? ושאלה נוספת בהמשך העניין, "ויתן אל הנער", "זה ישמעאל, להנכו במצוות" (יח, ז ובפרש"י) – מדוע הטריח את ישמעאל ביום השלישי למילתו, בהיותו במצב של סכנה (ר"ן שבת קלד, ב. רמב"ם הל' מילה פ"ב ה"ח. ועוד), בה בשעה שהיה יכול לצוות לא' השפחות לטרוח עבור האורחים? ויתן לחכם ויחכם עוד".

* ראה שפ"ח ש"פרש"י לבקר את החולה ולא אמר לבקרו, לפי שמכאן למדין מצוות ביקור-חולים, לכך אמר לבקר את החולה (סתם), ולא להיותו אברהם בלבד".

(6) סוטה יד, א.

(7) וי"ל שרש"י מרמז זה בהביאו שמו של בעל המאמר – "אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומי".

(8) פ' ראה יג, ה.

א. דובר כמה פעמים שכל סיפורי התורה הם חלק מ"תורה" לשון הוראה¹, הוראה לכל אחד ואחד מישראל בחיי היום-יום, ובמיוחד בזמן שבו לומדים וקורין פרשה זו בתורה, כפתגם רבינו הזקן² ש"צריכים לחיות עם הזמן", כלומר, לחיות עם הוראות פרשת השבוע, על מנת להמשיכן במשך כל השנה כולה.

ובנוגע לפרשתנו, פרשת וירא, שהתחלתה וראשיתה³ "וירא אליו ה'" – צריך להבין: מהי ההוראה שכל אחד ואחד מישראל יכול וצריך ללמוד מהסיפור ד"וירא אליו ה'", התגלותו של הקב"ה לאברהם אבינו!?

ב. לכאורה יש לבאר הלימוד מ"וירא אליו ה'" – על-פי מה שכתב רש"י⁴ "וירא אליו, לבקר את החולה"⁵, שמזה למדים חיוב ביקור-חולים, כדאיתא

(1) ראה רד"ק לתהילים יט, ח. גו"א ר"פ בראשית. זח"ג נג, ב. ועוד.

(2) "היום יום" ב' חשוון, סה"ש תש"ב עמ' 29 ואילך.

(3) וכבכל ענייני קדושה – כוללת ההתחלה והראשית את כל ההמשך שלאחרי זה, כל פרטי העניינים בהמשך הפרשה, עד לסיימה וחזרתה.

(4) ריש פרשתנו – מב"מ פו, ב.

(5) ויש להעיר על עניין הדרוש ביאור בפירוש רש"י; מכיוון

ולכן, אין זה דבר צדדי שמברר השייכות לפלוני, אלא דבר הגורם שייכותו לפלוני¹⁵.

ובנידון דידן, "מעשה אבות סימן לבנים" – ה"מעשה אבות" הוא סימן שגורם הדבר¹⁶, כי, להיותו ממהותם של האבות, לכן נמשך ונעשה גם חלק ממהותם של הבנים.

ועל־דרך הסימנים של בני־ישראל, "שלושה סימנים יש באומה זו, הרחמנים והביישנים וגומלי־חסדים"¹⁷, ג' המידות של האבות, "מעשה אבות" (החל מגמילות־חסדים של אברהם¹⁸, כמו שכתוב בפרשתנו¹⁹ "למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו גו") – ש"סימנים" אלו הם (לא דבר חיצוני, אלא) ממהותו של יהודי, כלומר, לא רק סימן שמברר שזהו יהדות, אלא ממהותה של היהדות, ובמילא, החיסרון בסימנים אלו הוא חסרון ביהדות.

ומזה מובן גם בענייננו – שסיפור "וירא אליו ה'" כשלעצמו נעשה "סימן לבנים", סימן הגורם עניין זה אצל הבנים, שנעשה ממהותם של הבנים, היינו, שגם אצלם יכול וצריך להיות העניין של "וירא אליו ה'".

ד. ויש לומר הביאור בזה:

מהמשך הכתוב "וירא אליו ה'... והוא יושב פתח האוהל גו", משמע, שהשיבה פתח האוהל "לראות

15) אלא שאעפ"כ, סימן זה אינו מכריח שחפץ זה שייך אליו, שהרי, יתכן שמלכתחילה עשה החפץ עבור פלוני (או שמכרו אח"כ), ולכן, הדוגמא המתאימה יותר היא – סימני טהרה בבע"ח, שהסימנים הם הגורמים הטהרה, להיותם מעניין הטהרה, תכונות הקשורות לטהרה (ראה בארוכה לקו"ש שבהערה 14). וראה לקמן בפנים בנוגע לסימנים דבני".

16) כדמוכח מהדוגמאות שהובאו ברמב"ן שם ע"ד פעולת הנביאים – "ולכן יעשו הנביאים מעשה בנבואות כו", שמעשה הנביא הוא מהות תוכן הנבואה, וכן הדוגמא ש"החזיק הקב"ה את אברהם בארץ כו" – שע"י הפעולה ד"קום התהלך בארץ" נעשה קניין הארץ. וראה בר"ש שם: "אמר הקב"ה לאברהם אבינו צא וכבוש את הדרך לפני בניך".

17) יבמות עט,א. וראה גם ירושלמי קידושין פ"ד ה"א (ובכ"מ במדרז"ל) נתבאר בארוכה בלקו"ש השבועי. וש"נ.

18) כבר"ת "גבר", שהסימן הראשון הוא גומלי־חסדים, כסדר האבות מלמעלמ"ט (ראה לקו"ש הנ"ל הערה 49).

19) יח,יט.

ולימוד נוסף – גודל עילוי הכנסת־אורחים, כדאיאתא בגמרא⁹ "גדולה הכנסת־אורחים מהקבלת פני שכינה, דכתיב¹⁰ ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'", ש"הניחו (להקב"ה) והלך לקבל האורחים"¹¹.

אמנם, לימודים הנ"ל הם פרטים נוספים על עצם עניין "וירא אליו ה'": (א) המטרה והתכלית שבשבילה "וירא אליו ה'" – "לבקר את החולה", (ב) הנהגתו של אברהם אבינו בעת ש"וירא אליו ה'", ש"הניחו (להקב"ה) והלך לקבל האורחים"; ומכיוון שכל ענייני התורה הם בתכלית הדיוק, מסתבר לומר, שיש לימוד והוראה גם מעצם עניין "וירא אליו ה'", עצם ההתגלות האלוהית לאברהם.

ג. ובהקדים – המדובר כמה פעמים¹² בפירוש מאמר רז"ל¹³ "מעשה אבות סימן לבנים", שלא זו בלבד שמ"מעשה אבות" יודעים מה יהיה אצל הבנים, אלא יתירה מזה, ש"מעשה אבות" הוא הגורם להיות כן אצל הבנים.

ובפרטיות יותר:

ידוע¹⁴ שיש ב' סוגי "סימנים": (א) "סימן" שאינו אלא בירור הדבר, כלומר, הסימן הוא עניין חיצוני שאינו ממהות הדבר, אלא, שבגלל שייכותו החיצונית נעשה על־ידו בירור הדבר, (ב) "סימן" שגורם הדבר, להיותו (חלק ממהות הדבר).

ויש להביא דוגמה פשוטה – בסימני אבידה, שיכולים להיות בב' אופנים: (א) ה"סימן" שרק מוכיח שחפץ זה שייך לפלוני שהרי יודע סימניו, ואפילו אם סימן זה נעשה על־ידו (לא רק שמכיר הסימן שהיה בו לפני זה), אין זה אלא שהוסיף בו דבר צדדי, (ב) ה"סימן" הוא ממהותו של פלוני, ועד שניכר כוח הפועל (האומן שעשאו) בנפעל,

9) שבת קכו, סע"א. וש"נ. וראה רמב"ם הל' אבל פי"ד ה"ב. – נתבאר בארוכה בלקו"ש חכ"ה עמ' 70 ואילך.

10) פרשתנו יח,ג.

11) פרש"י שבת שם.

12) וראה לקו"ש ח"ה עמ' 61. ועוד.

13) ראה נתחומא לך־לך א. בר"פ מ', ו. רמב"ן לך־לך יב, ו. לקו"ש חט"ו עמ' 76. וש"נ.

14) ראה צפע"נ על הרמב"ם ריש הל' מאכלות אסורות. לקו"ש ח"א עמ' 222 ואילך. ח"ב עמ' 375 ואילך.

אורחים וגמילות־חסדים – דוגמת הנהגתו של אברהם אבינו שחיפש אחר אורחים, וכשראם, רץ לקראתם כו', והאכילם והשקם דברים משובחים ביותר, כמו "ג' לשונות בחרדל"²⁶, ועל־דרך זה צריך כל אחד ואחד מישראל להשתדל בהכנסת־אורחים, מתוך זריזות, ובסבר פנים יפות וכו'.

ה. והנה, כשם שהדברים אמורים בהכנסת־אורחים וגמילות־חסדים בנוגע למזון גשמי של הגוף – כן הוא גם (ובמכל שכן וקל וחומר) בהכנסת־אורחים וגמילות־חסדים בנוגע למזון רוחני של הנשמה²⁷, על־ידי הפצת התורה והיהדות, והפצת המעיינות חוצה.

ויש לומר, שבנוגע להכנסת־אורחים וגמילות־חסדים ברוחניות מודגש יותר הגילוי של "וירא אליו ה'":

בהכנסת־אורחים וגמילות־חסדים בגשמיות – השייכות לגילוי "וירא אליו ה'", היא מצד כללות העניין דגמילות־חסדים, שמכיוון שגמל חסד לזולת, זוכה שהקב"ה יגמול לו חסד ויתגלה אליו. אבל בהכנסת־אורחים וגמילות־חסדים ברוחניות – השייכות לגילוי "וירא אליו ה'" היא באותו עניין עצמו, שהרי פעולתו בגמילות־חסדים היא לקרב יהודי להקב"ה, ולכן זוכה אף הוא להתקרב יותר להקב"ה – "וירא אליו ה'".

ו. ובאותיות פשוטות – בנוגע לפועל ממש: ישנם יהודים רבים שנמצאים במעמד ומצב של רעב וצמא למזון רוחני, יהדות, תורה ומצוותיה, עד לפנימיות התורה, כלשון הכתוב²⁸ "לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'", ולכן, חובתו וזכותו של כל אחד ואחד להשתדל לחפש אחריהם (ובפרט שאין צורך לחפש אחריהם,

26 ב"מ פו, ב. פרש"י פרשתנו יח, ז.

27 להעיר, שעבודתו של אברהם אבינו בהכנסת־אורחים בגשמיות (לתת מאכל ומשתה לכל עובר ושב) הייתה בשביל להכניסם תחת כנפי השכינה – "לאחר שאוכלים ושותים אמר להם ברכו למי שאכלתם משלנו... מי שאמר והיה העולם", שעי"ז "נקרא שמו של הקב"ה אלוהה לכל העולם" (פרש"י פרשתנו כא, לג – מסוטה יו"ד, סע"א ואילך).

28 עמוס ח, יא.

אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו"²⁰ (שהייתה לפני "וירא אליו ה'") גרמה לכך ש"וירא אליו ה'". [ואין זה סתירה למה שכתוב בפירוש רש"י "וירא אליו, לבקר את החולה" – כי, גם ביקור־חולים קשור עם הכנסת־אורחים²¹, מכיוון ששניהם "בכלל ואהבת²² לרעך כמוך" (כפסק דין הרמב"ם²³)].

ועל־פי זה מובן שעניין "וירא אליו ה'" שייך לכל אחד ואחד מישראל²⁴ – שעל־ידי התעסקותו בהכנסת־אורחים (וגמילות־חסדים בכללותה) זוכה לגילוי של "וירא אליו ה'".

ויש לומר, ש"וירא אליו ה'" שנעשה על־ידי הכנסת־אורחים הוא עניין נעלה יותר מ"הקבלת פני שכינה" שעליה אמרו "גדולה הכנסת־אורחים מהקבלת פני שכינה" – להיותו "שכר" על הכנסת־אורחים ש"גדולה מהקבלת פני שכינה".

וזוהי ההוראה שלמדים מ"וירא אליו ה'" – "והחי יתן אל לבו"²⁵ – שבכוחו וביכולתו של כל אחד ואחת מישראל (בנו וכתו של אברהם אבינו) לזכות לגילוי ד"וירא אליו ה'", על־ידי השתדלותו בהכנסת־אורחים, מתחיל בהכנות לזה (וגמילות־חסדים בכלל).

ומזה מובן עד כמה צריכים להשתדל בהכנסת־

20 פרש"י עה"פ.

21 כלומר: פעולתו של הקב"ה "וירא אליו ה'", לבקר את החולה, היא כתוצאה – "מידה כנגד מידה" (גמ"ח) – מהשתדלותו של אברהם בהכנסת־אורחים* ("והוא יושב פתח האהלה"). ו"ל בעומק יותר – שכולא חד, כי, קיום מצוות הכנסת־אורחים ע"י אברהם היא באופן דצוותא וחיבור עם הקב"ה, דוגמת פעולתו של הקב"ה; ופעולתו של הקב"ה לבקר את החולה בעולם דלמטה היא כמו פעולתו של אברהם, שהיא פעולת מדת החסד שלמעלה שעומדת ומשמשת למטה (ראה לקו"ש ח"ה עמ' 314).

* ו"ל, שמרומו בשמו של בעל המאמר, "חמא בר חנינא" – שהראיה ("חמא" ד"וירא אליו ה'" היא כתוצאה ("בר") מהפעולה דגמילות־חסדים ו"חנינא").

22 קדושים יט, ח.

23 הל' אבל רפ"ד. וראה ב"מ ל, ב: "ביקור־חולים היינו גמילות־חסדים".

24 ועפ"ז יומתק דיוק הלשון "וירא אליו ה'" (ולא "וירא ה' אל אברהם", כמ"ש לפני"ז (לך לך יו"א)), "אליו" סתם – שאין זה מצד מעלתו המיוחדת של אברהם אבינו דווקא, אלא, עניין השייך גם לכא"א מישראל (וראה לעיל הערה 5).

25 קוהלת ז, ב.

התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה?
 והמענה על זה – בהנהגתו של אברהם אבינו:
 במשך שנותיו של אברהם אבינו (לפני המילה)
 – עסק רבות בפרסום אלוקות בעולם, כמו
 שכתוב³⁸ "הנפש אשר עשו בחרן", "שהכניסן תחת
 כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים כו"³⁹,
 ובלשון הרמב"ם⁴⁰ "התחיל לעמוד ולקרוא בקול
 גדול לכל העולם ולהודיעם שיש שם אלוקה אחד
 לכל העולם ולו ראוי לעבוד, והיה מהלך ומקבץ
 העם מעיר לעיר וממלכה לממלכה, עד שהגיע
 לארץ כנען והוא קורא כו' עד שנתקבצו אליו
 אלפים ורבות כו".

ואף-על-פי-כן, בהיותו בן תשעים ותשע שנה,
 ביום השלישי למילתו (לאחרי שזה עתה מל (לא
 רק את עצמו, אלא גם) את "כל אנשי ביתו יליד
 בית ומקנת כסף"⁴¹) – ישב פתח האוהל לראות
 את יש עובר ושב שיכניסם בביתו, אולי יעבור עוד
 אדם אחד שיכול להאכילו ולהשקותו ולפעול עליו
 לברך למי שאמר והיה העולם⁴², ומיד כאשר "וירא
 והנה שלשה אנשים", אזי "וירץ לקראתם וגו".

ומזה מובן גם בענייננו – שאף-על-פי שכבר
 עסק ופעל רבות בהפצת התורה והמעיינות, עליו
 להמשיך ולהוסיף יותר ויותר, לקרב עוד יהודי
 ועוד יהודי כו'.

ובפרטיות יותר – המשך הפעולה (לא להסתפק
 במה שפעל עד עתה) נוגע הן מצד הזולת והן
 מצידו הוא:

מה שטוען שכבר עסק רבות בהפצת התורה
 והיהדות, הרי זה בבחינת "אני את נפשי הצלתי",
 למלא חובתו בהפצת התורה והיהדות; אבל אותו
 יהודי שנמצא עתה במצב של פיקוח-נפש – לא
 ייושע מזה שפלוגי עסק אתמול בהפצת התורה
 והיהדות!

ואפילו בנוגע לחובתו לעסוק בהפצת התורה
 והיהדות – הרי עצם העובדה שרואה ("וישא
 עיניו וירא") יהודי שנמצא במצב של פיקוח-
 נפש, בהשגחה פרטית (כתורת הבעל-שם-טוב

מכיוון שפוגשים אותם בכמה מקומות), ולהאכילם
 ולהשקותם במזון רוחני – תורה, שנקראת לחם²⁹,
 וכן מים³⁰, עד לפנימיות התורה שנמשלה לחלב
 ודבש³¹, שמן ויין³².

ומובן גודל ההכרח והנחיצות שבדבר – מכיוון
 שזהו עניין של פיקוח-נפשות (ברוחניות³³), שהרי,
 לא מדובר אודות יהודים שחסר אצלם רק עניינים
 של תענוג בלבד (שגם אז צריכים להשתדל לתת
 להם, כאמור, "ג' לשונות בחרדל"), אלא, אודות
 יהודים שחסר אצלם המזון הרוחני המוכרח
 לקיומם, יהודים שאין להם אפילו "לחם"³⁴ צר ומים
 לחץ!"

ובלשון הרמב"ם – "חיי בעלי חכמה (כל אחד
 ואחד מישראל, "עם חכם ונבון"³⁵) בלא תלמוד
 תורה כמיתה חשובין"³⁶), ולכן, כשפוגשים ברחוב
 יהודי שהיה צריך להיות ניכר עליו שהוא "חכם"
 "במעשיו כו' ובדיבורו ובהילוכו וכו'"³⁷ (עשרה
 דברים), ובפועל ממש לא ניכרת בו תכונת החכמה
 (אפילו באחד מעשרה דברים הנ"ל), הרי מובן
 ופשוט גודל הרחמנות עליו, להיותו במצב של
 פיקוח-נפשות ("כמיתה חשובין").

ומכיוון שכן, צריך כל אחד ואחד להשתדל
 בהכנסת-אורחים וגמילות-חסדים ברוחניות – על-
 ידי הפעולה בהפצת התורה והיהדות, עד להפצת
 המעיינות חוצה.

ז. יכול משהו לטעון (וכן הוא באמת) שכבר עסק
 רבות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות
 חוצה, וכבר קירב יהודים רבים לתורה ומצוות,
 ומהו ההכרח כל-כך שגם ברגע זה יעסוק בהפצת

(29) ראה ברכות נו, סע"א.

(30) ראה תענית ז, סע"א.

(31) ראה חגיגה יג, סע"א.

(32) ראה לקו"ת שה"ש כד, ד ואילך. ובכ"מ.

(33) ומכיוון ש"נשמתם עיקר וגופם טפל" (ראה תניא פל"ב),
 נמצא, שפיקוח נפשות ברוחניות הו"ע חמור יותר מאשר
 פיקוח נפשות בגשמיות, ולהעיר גם מספרי ופרש"י (תצא
 כג, ט) "המחטיא לאדם קשה לו מן ההורגו". וראה דרך-
 חיים פ"א.

(34) ישעיהו ל, כ.

(35) ואתחנן ד, ו.

(36) הל' רוצח ושמירת נפש רפ"ז.

(37) הל' דעות רפ"ה.

(38) לך-לך יב, ה.

(39) פרש"י עה"פ.

(40) הל' ע"ז ספ"א.

(41) ס"פ לך-לך.

(42) ראה לעיל הערה 27.

שבת וכו'].

ח. והוראה נוספת מסיום הפרשה (בשיעור יום השבת-קודש) – שגם היא נכללת ב"וירא אליו ה'" (כנ"ל סעיף א') – פרשה העקידה:

תוכן פרשת העקידה הוא – עניין המסירות-נפש להקב"ה. וההוראה מזה – שעניין "וירא אליו ה'" צריך לחזור וחודר בכל מציאותו, עד למסירת נפש, כולל גם שעבודתו בגמילות-חסדים (שעל-ידי זה נעשה הגילוי ד"וירא אליו ה'") נעשית מתוך מסירה ונתינה מוחלטת, עד למסירות-נפש, על-דרך ובדוגמת המסירות-נפש של אברהם אבינו לגלות אלוקות בעולם.

ועד לתיבה האחרונה שבפרשה – "מעכה", ראשי תיבות מלך על כל הארץ⁴⁷, תכלית הביטול, שהרי, מציאותו של המלך היא המציאות של כל אנשי המדינה, שאין להם מציאות מצד עצמם, אלא כל מציאותם היא מציאות המלך⁴⁸, ועניין זה פועלים בכל העולם כולו – "מלך על כל הארץ". ומזה באים לפרשת חיי-שרה (שמתחילין לקרוא בתפילת מנחה) – "ויהיו חיי-שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה"⁴⁹, "כולם שוין לטובה"⁵⁰, היינו, שאצל כל אחד ואחת מישראל (בנה ובתה של שרה, ראשונה שבאמהות) חודרת נקודת המסירות-נפש ("פרחה נשמתה"⁵¹, שלימות העבודה⁵²) בכל שנות החיים – נשמות בגופים, לאורך ימים ושנים טובות, יותר מקכ"ז שנה, עד לחיים נצחיים.

ט. אמנם, עדיין יכולים לשאול על האמור לעיל שאצל כל אחד ואחד מישראל יכול להיות העניין

הידועה⁴³), מהווה הוכחה ברורה שעניין זה שייך אליו, היינו, שהפעולה על יהודי זה היא חלק מתפקידו ושליחותו (ובוודאי ניתנו לו הכוחות הדרושים לכך, שהרי אין הקב"ה מבקש אלא לפי כוחו⁴⁴), ולכן, עליו להניח כל ענייניו ולרוץ ("וירץ לקראתם") כדי לגמול חסד עם יהודי זה, לקרבו להקב"ה, לתורה ומצוותיו.

ובפרט לאחר ש"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הכריז שתפקיד דורנו – צו השעה – לעסוק בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, כפי שהכריז גם אתמול ושלושם כו', בשנה שעברה, ולפני עשר שנים וכו', וחוזר ומכריז בעצם היום הזה!

ויש להוסיף ולהדגיש שהמדובר אודות הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה שייך לכל אחד ואחד מישראל, למגדול ועד קטן, האנשים והנשים והטף – שיכולים וצריכים להשפיע על כל אחד ואחד מהם, וכל אחד ואחד מהם יכול וצריך להשפיע על אחרים (ואם טוען שאינו יודע כו', הרי בכל מקום ומקום ניתן למצוא מי שילמד אותו, ויוכל להשפיע כו'), גם הקטנים, שכן, בימינו אלו נתבארו גם ענייני החסידות באופן המובן גם לקטנים, ובלשון הזוהר בפרשתנו⁴⁵ "כד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמא כו'" (בכחנת "וירא אליו ה'"⁴⁶).

[ולהעיר, שיכולים וצריכים להתחיל בזה תיכף ומיד, וגם במקום זה, שבוודאי נמצאים כאלו שיכולים להוסיף אצלם ידיעות בתורה, הן בנגלה דתורה והן (ועל-אחת-כמה-וכמה) בתורת החסידות, החל מעניינים שהזמן גרמא – ענייני

43 "היום יום" ט' אייר. וראה בארוכה כש"ט הוספות סק"ט ואילך. וש"נ.

44 ראה תנחומא נא יא. במדב"ר פי"ב, ג.

45 ק"ח, א.

46 להעיר גם מהסיפור הידוע אודות כ"ק אדנ"ע (בעל יום ההולדת דכ"ף מרחשון, שמתברך משבת זו), שבקטנותו, בהיותו בן ד' או ה', בכה מדוע נראה ה' לאברהם ולנו (לו) אינו נראה ("היום יום" ט' חשון). שמזה למדים שע"י החינוך כדבעי יכולים לפעול אצל ילד קטן שתהיה לו תשוקה לגילוי אלוקות, עד כדי בכייה, ולא עוד, אלא, שגם אצלו יהיה הגילוי "וירא אליו ה'", ע"י ההנהגה דוגמת אברהם אבינו, כמובן מתוכן המענה של הצ"צ (ראה בארוכה לקו"ש חט"ו עמ' 129 ואילך).

47 ולכן קורין ביום ב' דר"ה (לא רק פרשת העקידה, אלא גם הסיום עד "מעכה" – מכיוון שבר"ה מכתירים את הקב"ה להיות "מלך על כל הארץ".

48 שלכן, העובר על ציווי המלך (גם בעניין שאינו שייך למלוכה) ענשו היפך החיים (ראה חגיגה ה.ב. לקו"ש ח"ד עמ' 1050. ח"ח עמ' 25. ועוד).

49 ר"פ חיי-שרה.

50 פרש"י עה"פ.

51 פרש"י שם, ג.

48 נוסף לכך שהעניין ד"כולן שוין לטובה" אינו שייך בעבודה דכוותו פנימיים, שיש בהם התחלקות, כי אם, מצד העבודה דקב"ע שמצד עצם הנשמה (ראה לקו"ש ח"ה עמ' 352).

ומכיוון שכן, יש להוסיף בכל הפעולות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, ביתר שאת וביתר עוז, וביתר חיות והתלהבות כו', כדי למהר ולזרז את הגאולה האמיתית והשלימה, אשר, אפילו זירוז ברגע אחד בלבד הוא עניין גדול ביותר, מכיוון שמדובר אודות גאולת כל בני ישראל שבכל הדורות, וגאולת השכינה!

וכן תהיה לנו – שתיכף ומיד ממש זוכים לגילוי "וירא אליו ה'" בראייה חושית, כפי ש"כבר היה לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה"⁵⁵, כולל גם הגילוי בכל העולם כולו (בכל שבע ועשרים ומאה מדינה שעליהם מלכה אסתר בתה של שרה שחייתה שבע ועשרים ומאה שנה⁵⁶), כאמור, "מלך על כל הארץ" – בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש, ולהר הקודש – "הר ה' יראה"⁵⁷, תיכף ומיד ממש.

(קטעים מהתנועות שבת-קודש פרשת וירא, ח"י במרחשוון ה'תשמ"ט 'תורת-מנחם' תשמ"ט - מוגה. כרך א, עמ' 335-329)

של "וירא אליו ה'" – מדוע לא רואים הגילוי של "וירא אליו ה'" בפועל ממש?!

והמענה לזה:

(א) לכל לראש – העובדה שאינו רואה בעיני בשר, אינה משנה את המציאות בפועל, כידוע המשל דכ"ק מו"ח אדמו"ר⁵³ מחכמים שנוסעים בעגלה רתומה לסוסים ומדברים דברי חכמה, שמחשבתם של הסוסים על התבן כו' אינה משנה את מציאותה של החכמה שבה, עוסקים החכמים היושבים בעגלה.

(ב) מצינו בכמה עניינים ש"אף-על-גב דאיהו לא חזי, מזוליה חזי"⁵⁴, ועל-דרך זה בנידון דידן, ש"מזוליה חזי" הגילוי ד"וירא אליו ה'", ובמילא, פועל פעולתו גם בחלק הנשמה המלוכשת בגוף, עד לפועל ממש.

(ג) ועיקר: "וירא אליו ה'" בפועל ובגלוי ממש – יהיה בגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, וכל פעולה ופעולה (ובמיוחד בעניין הכנסת-אורחים וגמילות-חסדים ברוחניות) ממהרת ומזרזת עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיה "וירא אליו ה'" בפועל ובגלוי ממש.

(55) תניא פל"ו (מו, א).

(56) ראה ב"ד פנ"ח, ג. ושי"ג.

(57) פרשתנו כביד. וראה ברכות סב, ב.

(53) ראה סה"מ תרפ"ח בהוספות ס"ע רא. שה"ש תש"א עמ' 130.

(54) מגילה ג, סע"א. ושי"ג.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 240 ש"ח (ב־4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 124 ש"ח (ב־2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

להתמסר למלחמה ולהביא את הגאולה

נר להאיר ולחזק אמונת הגאולה

ידועה שיחת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (שנאמרה בשמחת תורה תרס"א) בקשר להתייסדות ישיבת תומכי תמימים בעניין "כל היוצא למלחמת בית דוד... לאשתו" שתכלית ומטרת התייסדות ישיבת תומכי תמימים היא, להעמיד "חיילי בית דוד" שהם יצאו למלחמת בית דוד, היינו שיהיו "נרות להאיר" בכל העולם כולו, ויחזקו את האמונה בגאולה האמיתית והשלימה עלידי משיח צדקנו בזמן דעקבות משיחא, שאז ישנם אלו אשר "חרפו אויבך ה' אשר חרפו עקבות משיחך".

בעקבות משיחא ישנם כאלו אשר "חרפו עקבות משיחך", כלומר שהם לא רוצים שיכריזו ויצעקו "משיח נאור", למרות שגם הם יודעים שעליפי ההוראה הברורה שבגמרא ומדרשי חז"ל נמצאים אנו בזמן ד"עקבות משיחך".

וזהו מלחמתם של חיילי בית דוד – הארה וגילוי דמשיח צדקנו – לצאת כנגדם, ולחזק את האמונה בביאת משיח צדקנו. וכמבואר בארוכה כל פרטי העניינים שנאמרו בשיחה הנ"ל [שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קורא אותה בשם מאמר].

...והנה מכיוון שכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע הכריז וגילה שהוא מייסד ומעמיד את חיילי בית דוד, אשר יצאו ל"מלחמת בית דוד" – דוד מלכא משיחא, ועלידי זה תבוא הגאולה האמיתית והשלימה עלידי משיח צדקנו – הרי בזה מודגשת ביותר השייכות שבין כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לדוד המלך, דוד מלכא משיחא.

...ומכיוון שכל עניינים אלו נמשכים ומתבצעים עלידי תלמידיו ותלמידי תלמידיו – הרי זה באופן ד"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", כמאמר רז"ל אודות יעקב אבינו. ולהעיר שכל "נשיא" בישראל הוא בדוגמת יעקב אבינו, כידוע מה שכתוב בספרי קבלה ש"נשיא" ראשי תיבות "ניצוצו של יעקב אבינו" [. .]. ועלידי כללות עבודתם של "חיילי בית דוד" פועלים את ביאת משיח צדקנו – דוד מלכא משיחא, ובפרט עלידי החיבור דנגלה דתורה ביחד עם פנימיות התורה באופן ששניהם נעשים תורה אחת – שזה היה עיקר חידושו של אדמו"ר מהורש"ב ביסוד ישיבת תומכי תמימים (שתלמידיה הם היוצאים למלחמת בית דוד).

וכמובן שכדי לפעול את ביאת משיח צדקנו בגלוי זקוקים ללימוד פנימיות התורה – כפי שמביא אדמו"ר הזקן באגרת הקודש מה שכתוב ברעיא מהימנא "ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמים" וכוודאי שזקוקים ללימוד נגלה דתורה – כדי לדעת כיצד לקיים את המצוות בפועל ממש.

(שיחת הושענא רבה תשמ"ג, התועדויות תשמ"ג כרך א, עמ' 251)

עוד על סדרת 'אור התורה'

- חביבות מיוחדת ללימוד בספר חדש שיצא זה עתה מהכריכייה
- בספרים אלו "ריבוי עניינים עד אין סוף" התבטא הרבי, והמתין בקוצר רוח לכל ספר שנכנס לדפוס – מתי יוכלו ללמוד בו בפועל... • כמו כן הורה – להעמיד בראש העדיפויות את הוצאתם לאור של מאמרי הצמח־צדק • ועל הדפסת המהדורה החדשה של "דרך מצוותיך" • רשימה שלישית

הפצתו – קשורה לייעודי הגאולה

בליל ערב ראש השנה תשמ"ג (התוועדויות תשמ"ג כרך ד' עמ' 2075, 2078) מספר הרבי בהתוועדות כי:

זה עתה – ב"השגחה־פרטית" – הובא מבית הכורך ספר מתורתו של בעל יום ההולדת – אדמו"ר הצמח־צדק...
כוונת הרבי הייתה לספר 'אור התורה' על מאמרי רז"ל ועניינים, ואחר כך המשך:
בספר הנ"ל, ישנם כמובן ריבוי עניינים עד אין סוף, אבל עתה נתעכב על ענין מסויים המופיע בתחילת הספר... וכבר נתפרסם עניין מסויים מספר זה באופן של הפצה...
והרי זה מהווה הכנה קרובה שגם הגאולה תבוא באופן של זריזות ומהירות, במהרה בימינו ממש.
בשנת תשכ"ה קיים הרבי התוועדות בשבת־קודש פרשת דברים – תשעה באב נדחה. במאמר החסידות שאמר, שנפתח (דיבור המתחיל) ב"אלה

חביבות בספר חדש

"ולא שערתי כלל גודל הענין וערכו וכו', ואשרי חלקן שנעשה על ידו", כך כתב הרבי למהדיר סידרת ספרי אור התורה הרה"ח ר' אהרן חיטריק (ז"ל), (תשורה ט"ז אלול תש"ס).

מפעם בפעם גילה הרבי בהתוועדויות ברבים על הופעתם של ספרי אור התורה בדפוס. כך, לדוגמה, במאמר שפתיחתו (ודיבור־המתחיל שלו) בפסוק "והנה פרח מטה אהרן" תשמ"ה (שבת פרשת קורה – התוועדויות תשמ"ה כרך ד' עמ' 2353), שם אומר הרבי:

ויש לקשר כל זה עם המבואר... ב'אור התורה' שיר השירים [כרך ג'] שנדפס וגם־כן יצא מן הכריכייה לפני שבת זו... ובמשך השבת יכלו להסתכל בהם על־כל־פנים.
וממשיך הרבי בתקוה:
ויהירצון שמכאן ולהבא גם ילמדו בהם, ובפרט שיש בהם חביבות יתירה, להיותם ספרים חדשים. ובהמשך ציטט מן הספר.

ר"א חיטריק: "היום מסר לי הרה"ח חודקוב [חודקוב] שי' דברי כ"ק בעניין להוציא ב' ספרים הקשורים לכ"ק אדמו"ר הצ"צ".
הרבי הגיה והבהיר:

מהסידרה אשר עה"ת [=על התורה] שלזה קדימה לכל, שה"ז [=שהרי זה] מעין השלמת ושלמות דיותר מעשרים כרכים שכבר הו"ל [=הוציא לאור]. וק"ל [=וקל להבין] – וכל זירוז יש גם נחוץ וכו' וכו'.

ביום ה' שבט תשל"ד כתב ר"א חיטריק לרבי שברצונו לסדר ענין מסוים שהרבי תבע ממנו בעבר. הוא הכניס אפוא לרבי דוגמא, אך הרבי שב והדגיש:

הנ"ל – עוד חזן למועד

העומד ע"ס [=על סדר] היום ובדחיפות – מאמרי הצ"צ וכאמרי זה כו"כ [=כמה וכמה] פעמים...
סידור כרכי שירי-השירים התעכב בשל מספר סיבות זמן רב. תחילה הורה הרבי להדפיס כל מה שיש בכרך אחד; ר"א חיטריק כתב לרבי שכרך אחד מכיל 372 עמודים, אך אם יהיה צורך להכניס את כל שיר השירים יכיל הספר יותר משמונה מאות עמודים!

בעקבות כך הורה הרבי:

לפ"ז [=לפי זה] לא יעכב ויו"ל עכ"פ [=ויוציא לאור על-על-פנים] חלק אחד.
לשאלה האם לכלול מאמר מסוים שנדפס במקום אחר, הגיב הרבי:
באם אפשר לא להדפיס כאן – (אין לדבר סוף. וישלומר דגם אין צריך להיות כאן) די שיציין שנמצאים בס"פ [=בספר פלוני] כו'.

בחדש אדר תשל"ד כשמסרו לרבי שדפוס מסוים לא יוכל לבצע עבודת הדפסת חוברת ב' של תניא עם מראי מקומות וליקוט עבודת פירושים כו', הגיב הרבי בחריפות וכתב בין השאר:

ימסור תיכף ומיד הדפסה לשולזינגר שי' ויאמר לו שזהו בהמשך לשיחתנו (בעת ההתעודות) – בצירוף בקשתי להו"ל בהקדם, ובאם אפשרי לר"ח ניסן, ושבהמשך לזה ימסרו לו גם ההדפסה דאור התורה מכאן ולהבא, ואחכה לידיעה בהקדם בזה.

בערב ראש חודש ניסן תשל"ה כתב הרבי:

מתי יוכלו ללמוד בפועל... אור התורה שיר-השירים הנוסף עתה

הדברים אשר דבר משה וגו", ציטט הרבי את קושיית הצמח צדק בספר אור-התורה דברים, וב"דרך אגב" ציין (תורת מנחם כרך מד עמ' 159 הערה 2):

ולהעיר, שזה עתה יצא לאור כרך נוסף מ'אור התורה' על ספר דברים [=על פרשיות עקב-תבוא – ה' מנחם אב אור ליום ו' מנחם אב], והרי ענין זה מוסיף בקיום היעוד שיהפכו ימים אלו לששון ולשמחה.

מאמרי הצמח-צדק קודמים לכול

מזמן לזמן הורה הרבי לפרסם במכתבי-עת על הופעתם של ספרי קה"ת וספרים חדשים במיוחד: במודעה שפורסמה ב'המאור' גליון רנח תשרי-חשון תשמ"א, אודות "ספרים וקונטרסים שבהוצאת ספרים "קה"ת" – נזכרו שם: "אור התורה – מכ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק' כולל דרושים ורשימות לחנוכה בראשית: כרך ב' 6.00 \$. בראשית: כרך ה', 7.00 \$."

ב"עלי עין" תשי"ב התפרסמה רשימת דפוס ספרי חב"ד בשם "שערי חב"ד" בעריכת א. מ. הברמן. משזו באה לידי הרבי עיין בה וציין בשולי-הגיליון מספר הערות, אותן העתיקה מזכירות הרבי ושיגרה למר הברמן.

כמו כן בהקשר ל'אור התורה' ציין הרבי (אגרות קודש כרך כא עמ' רט) "על סדר רשימת הספרים למספרם... 5":

– "שמות-בא". בספר זה באה רק פרשת שמות.

וארא-בא נמצאים בדפוס.

מפרסומים מסוימים הסיק העורך כאילו הופיע כבר בדפוס אור-התורה לפרשיות שמות-בא. ועל כך הגיב הרבי את ההערה הנ"ל.

כאשר הוכנס ה"פתח דבר" לכרך ויקרא-בחוקותי בחורף תשל"ד, ציין הרבי את התאריך:

ט' כסלו יום ושנת המאתיים להולדת כ"ק אדמו"ר האמצעי – דודו ומו"ח [=ומורו וחמיון] של אדמו"ר הצ"צ

בכ"א טבת תשל"ד כתב המהדיר הרה"ח הרב אהרן חיטריק לרבי מכתב מפורט הקשור לעבודתו. להלן קטע בודד מתוכו ותגובת הרבי:

פעם אחת כתב לו הרבי:

בנוגע למאמרי אדמו"ר הזקן – כנראה מתעסק בהם על-חשבון שעות הצמח-צדק (דלא כהתנאי) – ויגמור מראש סדרת מאמרי הצ"צ.

דרך מצותיך

בהמשך העבודה בסידור המאמרים של הצמח-צדק מצא ר' אהרן חיטריק מאמר שמסגנון הלשון שייך ל'דרך מצותיך'. שלח אפוא הרא"ח העתק ממנו לרבי, וזאת אשר השיב לו הרבי:

באם ימצא עוד מהשייך לדרמ"צ [=דרך מצותיך] – יצרף עם הנ"ל והקודמו ולהו"ל [=ולחוציא לאור] בחוברת בפ"ע [בפני עצמה] כ"הוספה לדרמ"צ" [ולצרף מ"מ [=מראי-מקומות] למאמרי צ"צ]

הנדפסים שבהם טעמ"צ [טעמי מצות] – ע"ד [=על דרך] הנדפס – רשימה כו' (בהוצאת תשי"ג ולהוסיף בה ניהום אבליים – קהלת רנ. לאחר כמה שנים, בשנת תנש"א כשיצא הספר מחדש לאור בערב הפסח, כתב הרבי מיד פתק:

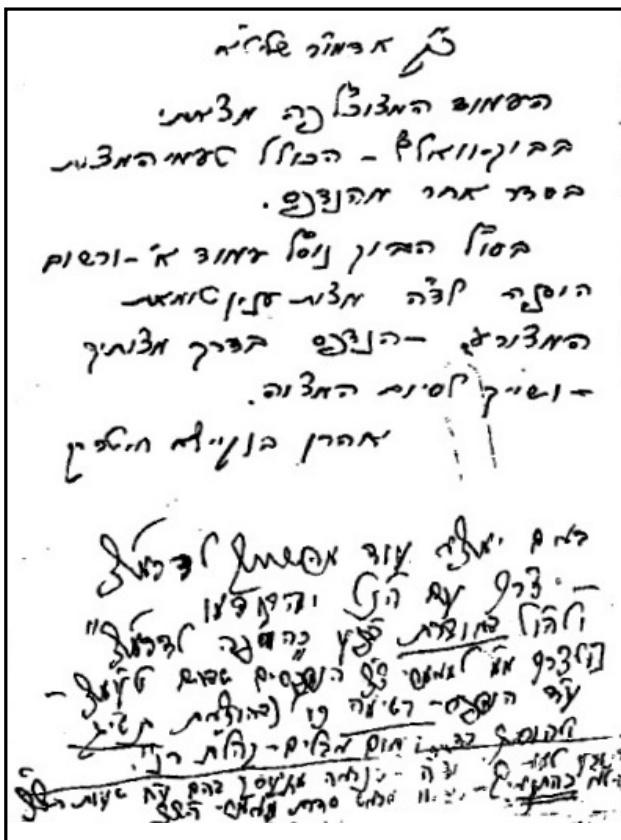
ב"ה ערב חג הפסח ה'תנש"א לקה"ת ולהעוסקים בההו"ל דהספר דרך מצותיך במהדורה החדשה באותיות מרובעות. נת' ודבר בעתו מה טוב ובג' הדברים ע"ש [=על שום] מה – ועיין שזהו הדרוש היחידי שבתוך ההגדה ומצה מה"ת [=מן התורה] נעשה דם ובשר כו' מהימנותא ואסוותא חה"פ כו"ש [=חג הפסח כשר ושמת] אזכיר עה"צ

עדיף להדפיס פעמיים

כבר ציטטנו בשעתו במדור זה כי בהתוועדות שבת-קודש פרשת עקב תש"מ (שיחות קודש תש"מ כרך ג' עמ' 879) הצביע הרבי (כב'דרך אגב') על העובדה שמאמר חסידות אחד של הצמח צדק הודפס פעמיים הן ב'ביאורי הזוהר' והן ב'אור התורה' לפרשת עקב. מכל מקום הוסיף הרבי ואמר כי עדיף להדפיס פעמיים מאשר לא להדפיס כלל!...

אגב יצוין, כי כמה ספרים של 'אור התורה' נדפסו פעמיים החל מ'אור התורה' שמות שנדפס לראשונה בשנת תש"י ושוב בתשכ"א, וכן 'אור התורה' רשימות על שיר השירים, רות, קהלת – אשר נדפסו בתחילה יחד בתשכ"א (צילום השער ב'נשיא וחסיד' עמ' 460).

(לסיום, כדאי לציין שבאחרונה יצאה לאור הסדרה 'אור התורה' מחדש על-ידי קה"ת).

פרשת וירא

וירא אליו ה' (יה,א)

מבואר בזוהר, שעד שלא נימול אברהם היתה נבואתו בכחינת "מחזה" ("היה דבר ה' אל אברם במחזה"); ולאחר שנימול נתעלה לדרגת ראייה ("וירא אליו"). ויש לבאר, דהנה "וירא" היינו ראיית המהות, ו"מחזה" – ראייה על-ידי לבוש, המעלים על המהות (גם המילה 'מחזה' היא בלשון תרגום, שהוא בחינת 'לבוש' ללשון-הקודש).

בקיום מצוות מילה יש משום התבטלות מוחלטת לבורא והתאחדות גמורה עמו, שכן הביטול והאחדות נרגשים וניכרים גם בכשר הגשמי – "והיתה בריתי בבשרכם". וביטול זה ואחדות זו הם שהעלו את אברהם לדרגה הנעלית של ראיית המהות.

(ליקוטי שיחות כרך י, עמ' 49)

* * *

גילוי זה נעלה יותר מהגילוי של "וירא אליו ה'" בפרשה הקודמת, וזאת בשני מובנים: א) התגלית כאן דרגה נעלית יותר בשם הוי' גופא (ראה אור-החיים). ב) הגילוי התקבל אצלו בפנימיות ("אליו"), כלומר, אברהם נעשה כלי לגילוי (ואילו "עד שלא מל, לא היה בו כוח לעמוד"). עניין זה נפעל על-ידי מצוות מילה, שכן במצווה זו יש שתי קצוות אלו (דרגה נעלית יותר שנמשכת בפנימיות) – מצד אחד היא למעלה מכל המצוות, שעל כולן נכרתו ג' בריתות ועל המילה נכרתו י"ג, ומצד שני היא חודרת בגוף הגשמי ממש, "והיתה בריתי בבשרכם".

(ספר השיחות תשנ"ב כרך א עמ' 86)

יוקח נא מעט מים (יה,ד)

בחתונת בתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי עם הרה"ק רי"י מטשערקאס, אמר הרבי מאמר חסידות ארוך, כדרכו. כשסיים את הדרוש, הפטיר המחונן, הרב הקדוש ר"מ מטשרנובל: "יוקח נא מעט מים" – מעט מים...

נענה הגה"ח רבי יצחק אייזיק, רבה של הומיל, שהיה נוכח בחתונה: המלאכים נדמו לאברהם אבינו כערבים, ולהם משפיעים "מעט מים", אולם לנשמות ישראל חייבים לתת הרבה מים.

(מגדל עוז עמ' קעב)

* * *

על כך הגיב החסיד רבי הילל מפאריטש: הלוא כל התורה היא כד מן הים – כ"ד ספרי אורייתא. מכאן, שכל שיאמרו הוא מעט, כד מן הים.

(ליקוטי סיפורים דף קכ)

"כעת אתה חסיד"

קטעים נבחרים מהתוועדות מיוחדת – אור לכ"ף במרחשוון ה'תשמ"א
– שבה עורר הרבי בלשון אישית וישירה להתנהגות חסידית אמיתית

הללו תהיה בבחינת "תורתו אומנתו" – כעת אתה חסיד של הרבי נשיא דורנו, שהוא ממלא מקומו של בעל יום־ההולדת, ובתור חסיד עליך להיות בטל ונטול מציאות משל עצמך!

הנה הוא עומד ליד הרבי נ"ע

עליו לדעת, שהיום מלאו מאה ועשרים שנה מאז הולדתו של הרבי נ"ע, בעיירה קטנה מעבר לים. וביחד עם זה, בהיותו בברוקלין, ביום חמישי בערב, בפרשת חיי־שרה בשנת תשמ"א, דורשים ממנו שיהיה אצלו "הימים האלה נזכרים", ושיביא זאת לידי "ונעשים" – שהדבר יביאו עכשיו לידי מעשה בפועל, כאילו שהדבר קרה עכשיו, ובאופן של "חדשים" ממש.

ובפשטות הכוונה היא: שיתנתק מעצמו ומכל הסובב אותו ושיעמוד במעמד ומצב, שהנה הוא עומד ליד כ"ק אדמו"ר נ"ע.

ישנו הפתגם הידוע של כ"ק אדמו"ר נ"ע, "איך גיי אין הימל און די כתבים לאַז איך אַייד" [=אני הולך למרומים ואת הכתבים אני משאיר לכם]. הפירוש בזה הוא, שעליידי שמתקשרים לספריו ולכתביו של כ"ק אדמו"ר נ"ע – כלומר, לומדים את תורתו – מתקשרים אתו־עצמו.

וזאת דורשים מכל אחד ואחד – שיעמוד במעמד ומצב, שהנה הרבי עומד לידו, עליידי לימוד מאמר שלו, מאמר לפרשת חיי־שרה או מאמר אחר – אבל מאמר שלו, שבזה ישנו העניין של "אנא נפשי כתבית יהבית".

במאמר זה הכניס כ"ק אדמו"ר נ"ע את נפשו, "נפשי", ואחר־כך כתב זאת, "כתבית", ואחר־כך מסר לנו אותו – "יהבית". הדבר היחיד שנשאר הוא, שיהיה "ובחרת בחיים" – מבקשים מכל אחד

לצאת מהגלות הפנימית

הניסיון הגדול ביותר בתקופתנו הוא לפעול אצל יהודי שיצא מגלותו הפנימית. וכפי שרואים בפועל עד כמה קשה לפעול עליו, שכאשר הוא יושב כאן, בערב רגיל, לכאורה, והוא חי בניו־יורק, שבה חיים למעלה מתשעה מיליון בני־אדם, וכאן יש לו את עסקיו, והוא מהרהר (מרצונו או שלא מרצונו) כיצד ינהל את העסקים מחר בבוקר – שיזכור בכל־זאת שזהו יום־הולדתו של אדם גדול, שנולד לפני 120 שנה [בשנת אמירת השיחה מלאו 120 שנה להולדת אדמו"ר הרש"ב], בעיירה קטנה מעבר לים, ודבר זה צריך להשפיע עליו ועל עבודתו בברוקלין!

יודע הוא, כי בעל יום־ההולדת היה אדם גדול, נשיא, נשמה כללית, עם כל העניינים שבוה, אבל אין הוא רואה את הקשר בין כל זה לבין "מעשיך" ו"דרכיך" ביום ה' פרשת חיי־שרה תשמ"א, בברוקלין.

אמנם מפני הנימוס והכבוד הוא מגיע ויושב בהתוועדות (הנערכת בקשר ליום ההולדת), אך מי יושב כאן – רק גופו; היכן נמצאת מחשבתו – זאת אי־אפשר לדעת.

אינך אלא חסיד של נשיא דורנו

יחד עם זה שאתה נמצא כרגע בברוקלין ואשר כאן גם עסקיך – הרי באותן דקות (או שעות) שבהן אתה נמצא במקום קדוש, מקום שבו למד והתפלל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ושבו בירך יהודים, קיבל את בקשותיהם, הצטער בצערם של ישראל והשתתף בשמחתם של ישראל שנמצאים בכל צווי תבל – עליך לפעול על עצמך, שברגעים

יום" יהיו בעיניך "חדשים", כאילו ממש עתה קיבל את התורה.

אין בכך משום סתירה לצורך לנהוג בהנהגה הרגילה: כשמגיע זמן תפילת ערבית - הוא מתפלל במניין, עונה "אמן", עושה את כל ההכנות לקריאת שמע שעלהמיטה וקורא קריאת שמע שעלהמיטה.

וכך זה גם בתורה, שאף על פי שהיא "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים", ולמעלה מזה, "נעלמה מעיני כל חי", אף על פי כן נדרש כל יהודי להשקיע את עצמו בלימוד התורה, ועד שהוא משיגה ומבינה בהבנתו שלו, ובינו ובין התורה נעשה "יחוד נפלא כו".

לספר התניא דיי בארון מעץ לא מלוטש...

גם בעבודה זו - שהוא מסתגר בחדרו ופועל על עצמו כאילו הוא נמצא כעת בהר סיני - ישנם שני קצוות הופכיים: הוא נמצא בעולם הזה וביחד עם זה הריהו למעלה מן העולם.

מצד אחד הוא יושב בחדרו אשר בברוקלין, חדר שמרוהט כולו בשטיחים מקיר לקיר, והארון בחדר מיובא מחו"ל - שהרי אחרת לא נאה לו; הוא מוכרח ארון כזה כדי להניח בו את החומש או התניא - אף על פי שלאדמו"ר הזקן לא היה אכפת אם ספר התניא יהיה מונח בארון פשוט, מעץ בלתי מלוטש!

ואף על פי כן הוא יושב שם, עוצם את עיניו ואינו רואה את הנעשה מסביבו (גם לא את השטיח מקיר לקיר, והארון המיובא), ומעמיד את עצמו במעמד ומצב כאילו הוא עומד עתה בהר סיני בשעת מתן תורה.

כך צריכה להיות ההנהגה אצל כל יהודי, ובשני האופנים: מצד אחד יש להתנהג באופן של "ואתהלכה ברחבה", גם בעניינים גשמיים, כמו שכתוב "אוצרך הטוב לנו, תפתח", ובטוב הנראה והנגלה, וביחד עם זה, אין להשקיע בזה את החלב והדם, העונג וההתלהבות שלו.

ואחד שיעשה משהו בעצמו ויבחר בחיים. והכוונה בזה בפשטות, לא להסתכל כל הזמן בשעון ולחשוב שהנה כבר חלפה עוד דקה, אלא שישכח מקיומו של השעון ושישכח גם מעצמו. ואף על פי שהוא זוכר שכבר עברו מאה ועשרים שנה מאז יום ההולדת, עליו לחוש - על כל פנים באותם רגעים או באותן שעות - שזהו דבר חדש ממש.

להסתגר, לעצום את העיניים ולהתבונן

ויהי רצון שכל אחד ואחד לפחות ינסה לפעול בזה, להתנתק מעצמו ומכל הסובב אותו, על כל פנים לכמה רגעים או יותר מזה, ויתבונן במאמר (וכיו"ב) של כ"ק אדמו"ר נ"ע, ובכך שעכשיו הוא חסיד של הרבי וכו', כנ"ל.

...ידוע הפתגם וההוראה של כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע ליום הולדת, "שביום ההולדת על האדם להתבודד, ולהעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם כו". כך כדאי לעשות גם מזמן לזמן, ומה טוב בכל יום ויום (שהרי בכל יום הוא יום-ההולדת של כל אדם, מאחר שבכל יום "נעשה כבריה חדשה"). פעם ביום, או על כל פנים פעם בשבוע, יסתגר בחדר ויעצום את עיניו (כדי שייקל עליו) ויפעל על עצמו (על כל פנים לכמה רגעים) שירגיש שהוא עומד עתה בהר סיני בשעת מתן תורה.

אמנם כאן זה ברוקלין - אך הוא עומד בהר סיני. הוא אומר פסוק, "קורא" בתורה, והקב"ה קורא כנגדו; הוא אומר מאמר רז"ל, "שונה" בתורה, והקב"ה שונה כנגדו. והוא עושה זאת בכל העוצמה, ואז זה נהיה אצלו "באימה וביראה ברתת ובזיע", כשם שהיה בשעת מתן תורה - הוא מתחיל להזיע בפועל.

ובקשר לטענה, שעבודה זו שייכת ליחיד סגולה - הרי כבר בשעת מתן תורה נעשה עם ישראל ל"עם סגולה", ועניין זה פעל על כל יהודי כיחיד, כמדובר כמה פעמים, שלכן נאמרו עשרת הדברות בלשון יחיד, ולאחר מכן נצטוונו ש"בכל

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת וירא¹

ט"ו במרחשוון

הפטרה: "ואשה אחת... ותשא את בנה ותצא"
(מלכים ב ד, א'לז)².

יום חמישי

כ' במרחשוון

יום-הולדת את כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע,
בשנת תרכ"א.

יום סגולה, שבו ה'מזלו גובר' של הנשיא פועל
התגברות בעבודתם של חסידים ושל כלל ישראל,
ועל-ידם – בכל העולם כולו³.

מהוראות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

ביום זה⁴, צריך כל אחד ואחד לקבל החלטות
טובות להוסיף בהפצת המעיינות חוצה, לכל לראש
– בנוגע לעצמו... ועוד ועיקר – הפצת התורה
והמצוות והפצת היהדות בכללותה, חדורים
בפנימיות התורה שנתבארה בתורת חסידות חב"ד,
ועד להפצת אור הקדושה בכל העולם כולו, גם

בנוגע למצוות שנצטוו בני-נח.

ב'שנת הבניין' הציע הרבי⁵, שביום זה (ומה טוב
– גם בימים שלפניו ושלאחריו) ישתדל כל אחד
ואחד הנמצא בכל עיר ועיר שבה קיימת ישיבת
תומכית-מימים וסניפיה, ועל-אחת-כמה-זכמה
בארצנו הקדושה ת"ו, להיכנס לבניין הישיבה,
ולעשות שם פעולות טובות בכל שלושת הקווים
דתורה, עבודה וגמילות-חסדים: להתפלל (או
לומר מזמור תהילים, כולל ובמיוחד – המזמור
המתאים למספר שנותיו של אדמו"ר מהורש"ב
[השנה – מזמור ד]), וללמוד מתורתו.

בעיר שאין בה ישיבה זו – יעשו זאת בתוך בניין
שתפקידו מעין הישיבה, כגון בית-חב"ד, בית תורה,
תפילה וגמילות-חסדים. ומוכן שעל-פי הציווי
"ואהבת לרעך כמוך", יש להשתדל להשפיע על
יהודים נוספים שגם הם יעשו כן, ועוד ועיקר –
שפעולות אלה תיעשנה ברבים⁶. וכדאי ונכון שבין
העניינים שלומדים מתורתו של בעל יום-ההולדת,
ילמדו גם קונטרס 'החלצו', שעל-ידי זה יתווסף
באהבת-ישראל ואחדות-ישראל, כמבואר בארוכה
בקונטרס זה.

(5) ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 56. וצ"ב אם כל האמור הוא
הוראה גם לכל שנה ושנה.

(6) "בפרט על-פי מה שכתב בעל יום-ההולדת בקונטרס 'החלצו'
(ספר המאמרים תרנ"ט עמ' סא), ש'ההסכם אשר עושים שניים או
רבים, יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפני עצמו'" (ס'
השיחות שם).

(1) יש לזכור שהזמן שלמנהגנו נמנעים מלעשות בו קידוש בליל ש"ק
הוא עדיין בשעון קיץ, מהשעה 6:40 עד 7:40 (ראה שו"ע אדה"ז סי'
רעא ס"ג. שלחן מנחם (או"ח) ח"ב סי' קסא).

(2) ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד.

(3) ספר-השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 70.

(4) 'התוועדות' תשמ"ז ח"א עמ' 496 (מוגה), ובסגנון אחר בספר-
השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 69.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעיהו ע"ה דייטש